

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 6
IM. STANISŁAWA MONIUSZKI
W CZERWIONCE-LESZCZYNACH

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.
2. Podstawa prawna programu.
3. Cele i działania programu wychowawczo - profilaktycznego.
4. Diagnoza problemów – zagrożenia dla dzieci i młodzieży.
5. Krótka charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego
6. Ustalenie wartości uznawanych przez społeczność szkolną
7. Model absolwenta.
8. Plan realizacji działań wychowawczo-profilaktycznych.
9. Sposoby ewaluacji.
11. Instytucje wspierające szkołę w działaniach wychowawczych i profilaktycznych.
12. Szkolne procedury reagowania w sytuacjach kryzysowych.

1. WPROWADZENIE

Założeniem programu wychowawczo – profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 6 jest wspomaganie wychowawczej roli rodziny z poszanowaniem jej praw i preferowanych wartości.

Za wychowanie dzieci odpowiadają rodzice, szkoła wspomaga ich w działaniach wychowawczych.

Podstawowym celem realizacji naszego programu jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju, zapobieganie zachowaniom trudnym i ryzykownym (wagarowanie, sięganie po alkohol i inne środki psychoaktywne), uczenie odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznych.

W naszej Szkole koncentrujemy się na **profilaktyce uniwersalnej** kierowanej do całej społeczności uczniowskiej, mającej na celu promocję zdrowia i zapobiegania pojawieniu się problemów związanych z zachowaniem destrukcyjnym, kierowanej również do nauczycieli i innych pracowników szkoły a także rodziców uczniów. Równie ważne jest dla nas dostarczanie rzetelnych informacji, dostosowanych do specyfiki odbiorców.

Znaczące jest także dla nas kultywowanie tradycji szkoły poprzez organizowanie i udział uczniów w ważnych wydarzeniach oraz współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji programu wychowawczego - profilaktycznego,
- wniosków i analiz zespołów przedmiotowych i zespołu wychowawczego.

Tworzy on spójną całość ze statutem szkoły i zestawem programów nauczania uwzględniając wymagania opisane w podstawie programowej.

2. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.)
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U.2019 poz. 2215)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378)
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z 2020 r. poz. 1492.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. 2019 poz. 852)
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.Dz.U. 2019 poz. 2182).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249, Dz.U. 2018 poz. 214)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2020 r. poz. 1008)
- Statut Szkoły Podstawowej nr 6
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2020/2021:
Rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów.

Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.

Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.

Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.

- Wytoczne GIS,MZ i MEN dotyczące przeciwdziałania epidemii

zajęć z wychowawcą, w szczególności zajęć dotyczących istotnych problemów społecznych: zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska; (wpis do usunięcia, tylko pomocniczo w tym miejscu)

3. CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU

- **Wprowadzanie uczniów w świat wartości** w tym miłości, ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele).
- **Wzmacnianie poczucia tożsamości** indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej.
- Rozwijanie kompetencji takich, jak samodzielność, kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.
- Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.
- Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
- Wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat.
- Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.

- Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji.
- Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość.
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów wolnych od nałogów i używek (prawidłowe odżywianie się, korzyści płynące z aktywności fizycznej, stosowanie profilaktyki).
- Podejmowanie działań dla ochrony i poszanowania zdrowia własnego i innych.
- Wychowanie dzieci i młodzieży w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.
- Modelowanie postawy uwrażliwionej na potrzeby innych.

Szkoła prowadzi działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu;
- 3) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną;
- 4) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami
- 5) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków;
- 6) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 7) rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej oraz zaangażowania w działalność podmiotów, np. opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, powiatowymi stacjami sanitarno - epidemiologicznymi itp.
- 8) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków;
- 3) kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2;
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2;

- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zwanej dalej „ustawą”;
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działania profilaktyczne w szkole w ramach działalności, z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy;
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 3) kształtowanie i wzmocnienie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;

4. DIAGNOZA PROBLEMÓW – ZAGROŻENIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Uczniowie czują się bezpiecznie w szkole.

Przeprowadzając diagnozę środowiska szkolnego wśród zagrożeń szkolnych wymieniano przez uczniów rozpowszechnianie plotek i oszczerstw (również przez smsy i Internet), obrażanie, przezywanie, popychanie, niszczenie mienia, grożenie a także izolowanie w grupie.

Zapobiegając zagrożeniom wyodrębniliśmy następujące obszary oddziaływań profilaktycznych:

- negatywne wzorce zachowań: zaburzenia w komunikowaniu się, konflikty, agresja słowna, przemoc psychiczna, brak kontroli emocji,
- brak dyscypliny i niska kultura języka,
- brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne uczniów,
- wczesna inicjacja zachowań ryzykownych

Określiliśmy grupę uczniów o najwyższym ryzyku dysfunkcjonalności. Są to uczniowie:

- znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej,
- wychowujących się w rodzinie niepełnej lub rozbitej
- powtarzających klasę w swojej karierze szkolnej;

Na diagnozę środowiska szkolnego składają się również:

- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza frekwencji w dziennikach lekcyjnych,
- analiza frekwencji rodziców na zebraniach organizowanych przez szkołę,
- wywiady z nauczycielami, uczniami, rodzicami.

Analizując zagrożenia środowiskowe uwzględniliśmy również sytuację społeczno – gospodarczą gminy i miasta.

W Czerwionce-Leszczynach obserwuje się nieznaczny wzrost bezrobocia. Niesie to za sobą szereg negatywnych konsekwencji odnośnie realizacji podstawowych funkcji rodziny. W związku z tym wyróżniliśmy następujące obszary problemowe:

- bezrobocie, ubóstwo
- niska samoocena dzieci i ich rodziców (szczególnie po utracie pracy przez rodziców).

4. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Szkoła Podstawowa nr 6 im. Stanisława Moniuszki jest szkołą środowiskową. Jest szkołą średniej wielkości. Nauka odbywa się w przeszło 100-letnim budynku. Baza dydaktyczna jest bardzo dobra.

Uczniowie mają do dyspozycji pracownie przedmiotowe, komputerową, centrum multimedialne, dobrze wyposażona bibliotekę szkolną a także pełnowymiarową halę sportową, nowe boisko i świetlicę. W sąsiedztwie szkoły znajduje się plac zabaw. Pracownie są dość dobrze zaopatrzone, także w sprzęt multimedialny – komputer, projektor, tablica interaktywna. Sytuacja materialna rodzin jest na zróżnicowanym poziomie. Rodziny o trudnej sytuacji materialnej mają możliwość otrzymania przez szkołę wsparcia w postaci obiadów sfinansowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Z uwagi, iż większość rodziców pracuje znaczna grupa dzieci korzysta ze świetlicy i zajęć pozalekcyjnych Szkoła posiada bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych, prowadzone są także zajęcia sportowe, artystyczne, dydaktyczno – wyrównawcze, naukowe, rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Inicjowane także przez uczniów zajęcia są realizowane na rzecz własnego rozwoju, rozwoju klasy, szkoły, społeczności lokalnej poprzez: organizację imprez okolicznościowych, akcji charytatywnych, udziału w uroczystościach. Przy szkole działa Uczniowski Klub Sportowy zrzeszający dziewczęta grające w piłkę ręczną.

Szkoła współpracuje m.in. z miejską biblioteką, Radą Dzielniczy Czuchów, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Sądem Rejonowym w Rybniku, Komisariatem Policji w Czerwionce – Leszczynach, Centrum Informacji Turystycznej w Czerwionce-Leszczynach, Śląskim Związkiem Piłki Ręcznej w Katowicach, Polskim Związkiem Piłki Ręcznej w Warszawie, Fundacją “Jestem głosem tych co nie mówią”.

Analizując środowisko szkolne wyodrębniliśmy czynniki ryzyka i czynniki chroniące.

● **Czynniki ryzyka :**

- czasami brak czytelnych granic i norm
- niepowodzenia szkolne
- brak odporności na stres
- nadopiekuńczość ze strony rodziców
- brak konsekwentnego systemu wychowania w rodzinie
- rodziny niepełne

- dostępność substancji odurzających /anonimowość w Internecie, bliskość czeskiego rynku/
- niski udział w pedagogizacji rodziców – małe zaangażowanie w pogłębianiu wiedzy

- **Czynniki chroniące:**

- pozytywny klimat szkoły
- brak anonimowości
- wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy
- wysokie osiągnięcia sportowe
- zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy
- różnorodna oferta zajęć pozalekcyjnych
- pozyskiwanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego

6. USTALENIE WARTOŚCI UZNAWANYCH PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNĄ

Według uczniów najważniejsze wartości to: sprawiedliwość, miłość, zaufanie, wiedza, punktualność.

Według nauczycieli najważniejsze wartości to: miłość, zdrowie, życie rodzinne, szacunek, uczciwość.

Według rodziców najważniejsze wartości to: prawda, tolerancja, zdrowie, miłość, przyjaźń, wytrwałość, dobro.

7. MODEL ABSOLWENTA

Głównym zadaniem Szkoły Podstawowej nr 6 jest wychowanie dziecka dobrze wykształconego, świadomego przy wyborze dalszego kształcenia.

Absolwent szkoły:

- Odznacza się tolerancją, aktywnością i uczciwością.
- Jest empatyczny i otwarty na potrzeby innych.
- Przyjmuje odpowiedzialność za swoje postępowanie, jest samodzielny w podejmowaniu decyzji.
- Cechuje go postawa asertywna.
- Współdziała w zespole.
- Rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia.
- Dbą o swoje zdrowie, aktywnie spędza wolny czas.
- Rozwiązuje konflikty w sposób negocjacyjny.
- Godnie reprezentuje rodzinę, szkołę i dom.
- Szanuje swoją ojczyznę.
- Jest wolny od uzależnień i nałogów.
- Jest przygotowany do życia w społeczeństwie informacyjnym.
- Sprawnie posługuje się językiem obcym.

TREŚCI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W KLASACH I-III

Obszar I

ZDROWIE (SFERA FIZYCZNA)

Cel:

- kształtowanie umiejętności i realizacji zachowań prozdrowotnych

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni
1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. Kształtowanie nawyków prozdrowotnych, także tych wynikających z trwającej pandemii COVID-19	- Akcje propagujące wzory właściwego odżywiania „Mleko w szkole”, „Owoce w szkole” - dbałość o higienę uzębienia ,oglądanie filmu instruktażowego „Śnieżnobiały uśmiech” – konkursy profilaktyczne – lekcje wychowawcze dot. wytycznych GIS i Ministerstwa Edukacji Narodowej dot. pandemii wirusa Covid-19	Dyrekcja szkoły, wychowawcy, wychowawcy, wszyscy nauczyciele
2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej.	-pogadanki w czasie zajęć na temat prawidłowej postawy w podczas zabaw i zajęć dydaktycznych, - zapoznanie uczniów z zasadami BHP - organizowanie zajęć kształtujących właściwe nawyki zdrowotne i higieniczne - korygowanie wad postawy- zajęcia gimnastyczne, korekcyjne, - indywidualne prace plastyczne „Żyję zdrowo i aktywnie”, wystawka prac; - konkurs na kolorową i zdrową sałatkę; - akcja „Zdrowe śniadanie” - nauka pływania dla uczniów klas III	Grono pedagogiczne, zaproszeni specjaliści wychowawcy nauczyciel w-f wychowawcy nauczyciel plastyki wychowawcy specjalista trener, wychowawcy klas III
3. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.	- pogadanka z wychowawcą, higienistką -zorganizowanie wyjazdu uczniów klas trzecich na Zieloną Szkołę, - pogadanki na temat dbałości uczniów o własne bezpieczeństwo i zdrowie,	Dyrekcja szkoły wychowawcy nauczyciele

	zdrowego stylu życia (zdrowe jedzenie) aktywne spędzanie czasu wolnego ,	
4. Zapoznanie uczniów z podstawowymi umiejętnościami oraz wiadomościami na temat postępowania w sytuacji zagrożenia.	- zajęcia warsztatowe - godziny wychowawcze i wycieczki klasowe (według planów wycieczek) - zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne - spotkania z ciekawymi ludźmi: Strażakiem, Policjantem, Ratownikiem	pedagog szkolny wychowawcy
5. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.	- zdrowa rywalizacja podczas rozgrywek sportowych, konkursów; - stosowanie nauczania wspomaganego komputerowo - zastosowanie technologii informacyjnej do rozwiązywania różnych problemów związanych z zachowaniem i nauką ortografii, matematyki, nabywania umiejętności czytania i poznawania otaczającego świata	wychowawcy nauczyciele ucący
6. Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego. Rozbudzanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego. Kształtowanie świadomości w zakresie ochrony środowiska , problemów klimatycznych	- udział w akcji „Sprzątanie Świata” -Dzień Drzewa -udział w zbiórce baterii, nakrętek, surowców wtórnych; - propagowanie segregacji śmieci - opieka nad zwierzętami /dokarmianie zimą/, zbiórka karmy dla fundacji na rzecz bezdomnych kotów i psów - Dzień Ziemi - konkurs wiedzy ekologicznej „Po pierwsze – nie szkodzić” - udział w wojewódzkim konkursie plastycznym „Ocalić od zapomnienia” - zorganizowanie wystawy prac plastycznych	nauczyciele ucący wychowawcy nauczyciel plastyki wychowawca świetlicy

Obszar II

RELACJE (SFERA SPOŁECZNA)

Cel:

- integracja zespołów klasowych,
- rozumienie i respektowanie obowiązujących norm,
- rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni
1. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.	- zajęcia integracyjne w klasach; - udział uczniów w klasowych imprezach i uroczystościach: „Andrzejki”, „Dzień Misia”, „Mikołaj”, Zabawa karnawałowa, „Dzień Dziecka - Dzień Sportu”; - wspólne wyjazdy do kina i do teatru, biblioteki, wycieczki krajoznawcze, pikniki, spacery itp. - konkurs Dobrego Zachowania	pedagog szkolny wychowawca
2. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z ról ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny, kraju	- omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce - udział uczniów w szkolnych uroczystościach w „Pasowanie na ucznia” - zajęcia wychowawcze - poznawanie Konwencji o Prawach Dziecka - konkurs plastyczny – „Moje prawa i obowiązki” - dbałość o wyposażenie i środki dydaktyczne szkoły	wychowawca pedagog szkolny

3. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.. Kształtowanie postawy tolerancji wobec grup i osób o odmiennej tradycji narodowej, kulturowej czy religijnej	- udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, współpraca z fundacją „Jestem głosem tych ,co nie mówią” - bezinteresowna pomoc koleżeńska, wymiana doświadczeń i umiejętności; - lekcje dot. sposobów rozwiązywanie konfliktów; – systematyczne nagradzanie i karanie uczniów(pochwały i negatywne uwagi); -realizacja programów Unicef	wychowawca pedagog szkolny wszyscy pedagog szkolny, wychowawca
4. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi.	- pogadanki tematyczne- kulturalne zachowanie się w różnych sytuacjach - tworzenie Metaplanu przez uczniów – plastycznego zapisu dyskusji prowadzonej przez uczestników , którzy dyskutują na dany temat tworząc jednocześnie plakat ...Jak jest?, Jak powinno być? - stosowanie samooceny	wychowawca

Obszar III
KULTURA (SFERA DUCHOWA)

Cel:

- kształtowanie pozytywnych relacji pomiędzy uczniami i wszystkimi pracownikami szkoły
- upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości
- stosowanie przez uczniów w swoich zachowaniach obowiązujących norm i przyjętych w szkole wartości

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni
1. Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się.	- udział w kołach zainteresowań, teatralnych, ortograficznych i recytatorskich, - wydarzenia szkolne, akademie - godziny edukacji społecznej - działania komisji ds. pomocy materialnej,	<i>wychowawcy</i> <i>nauczyciele</i>
2. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.	- indywidualne rozmowy z uczniami; - zabawy integracyjne w kręgu, w parach, swobodna rozmowa na temat samopoczucia i cech przyjaciela; - zabawy z Klanżą	<i>wychowawcy</i> <i>nauczyciele</i> <i>pedagog</i> <i>wychowawcy</i>
3. Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań	- konkursy wewnątrzszkolne i pozaszkolne; - przygotowanie i udział uczniów w imprezach okolicznościowych; - udział uczniów w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań i świetlicy; - zachęcanie uczniów do aktywnego udziału w zajęciach pozalekcyjnych; - organizowanie apeli, na których informuje się o osiągnięciach uczniów; - prezentowanie osiągnięć uczniów na	<i>Dyrektor</i> <i>Wychowawcy</i> <i>Nauczyciele</i>

	stronie internetowej szkoły	
4. Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalnej. Wychowanie patriotyczne.	- świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, udział w apelach, udział pocztu sztandarowego w ważnych wydarzeniach - Wychowanie do poszanowania symboli narodowych, szkolnych - Flaga, Godło, nauka Hymnu Państwowego; - Przygotowanie wystaw, pogadarek na temat tradycji. - Konkursy i wystawy plastyczne - Organizowanie wycieczek klasowych. - Wprowadzenie stroju biało-granatowego w czasie uroczystości państwowych i szkolnych	Dyrektor wychowawcy nauczyciele
5. Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania.	- motywowanie na zajęciach, stosowanie samooceny ucznia - wdrażanie uczniów do samorządności poprzez współdziałanie klas I-III w pracy i imprezach Samorządu Uczniowskiego klas starszych - udział uczniów w Wyborach do Samorządu Uczniowskiego - udział w konkursach, imprezach, pełnienie funkcji dyżurnego, przewodniczącego – zaangażowanie w życie klasy.	wychowawcy nauczyciele
6. Kultywowanie tradycji i obrzędów szkolnych i klasowych.	- udział uczniów w imprezach szkolnych : Dzień Edukacji Narodowej, Andrzejki, Mikołajki, Walentynki, Pasowanie na ucznia, Dzień Dziecka – Dzień Sportu, Święto Muzyki;	wszyscy nauczyciele wychowawcy klas

	- próbny alarm ewakuacyjny; - lekcje wychowawcze, zajęcia integracyjne	Dyrektor wychowawca
2. Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych. 3. Bezpieczne korzystanie z cyberprzestrzeni,	- mapa skojarzeń: Co może zagrozić naszemu bezpieczeństwu i życiu w szkole? - pogadanki tematyczne dotyczące zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania w różnych urządzeniach technicznych - zajęcia z edukatorem zewn. dot. zagrożeń w sieci - konkurs szkolny Bezpieczny Internet	wychowawca nauczyciel informatyki pedagog szkolny
3. Kształtowanie bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach.	- pogadanki z policjantem nt. zachowania bezpieczeństwa - praktyczne zajęcia z policjantem w terenie - spotkanie ze Sznupkiem	policjant
4. Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.	- czytanie bajeczek terapeutycznych - dbanie o porządek, pełnienie funkcji dyżurnego klasowego	wychowawca
5. Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego.	- systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów; - wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami,	wychowawca Dyrektor

TREŚCI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W KLASACH IV- VIII

Obszar I

ZDROWIE (SFERA FIZYCZNA)

Cel:

- kształtowanie umiejętności i realizacji zachowań prozdrowotnych wolnych od nałogów
- doskonalenie świadomości zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni
1. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. Podejmowanie i realizacja zachowań prozdrowotnych. Wdrażanie profilaktyki uzależnień i upowszechnianie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania.	- przestrzeganie przepisów BHP - stałe propagowanie zdrowego i aktywnego spędzania wolnego czasu - uświadomienie szkodliwego wpływu używek na zdrowie człowieka - konkurs na gazetki ściennie dot. skutków uzależnień - projekcje filmów z wykorzystaniem edukacyjnych pakietów informacyjnych - zajęcia w klasach - Dni promocji zdrowia - cykl zajęć - Zachowaj Trzeźwy Umysł - cykl zajęć, - pogadanki na temat znaczenia higieny osobistej; spotkania z pielęgniarką. - konkursy wiedzy, plastyczne, fotograficzne dotyczące zdrowego stylu życia; - wdrażanie programów profilaktycznych; - udział w programie antynikotynowym „Znajdź właściwe rozwiązanie”	wychowawca nauczyciele pedagog nauczyciele nauczyciel biologii pedagog szkolny wszyscy, pielęgniarka pedagog szkolny

2. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.	- pogadanki tematyczne - lekcje wychowawcze poświęcone roli pozytywnego myślenia; - trening asertywności	nauczyciele wychowawcy pedagog
3. Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują.	- lekcje wychowawcze "Dam radę", "Nie poddawaj się" (realizacja lekcji wychowawczej o określonej tematyce); - przygotowanie uczniów do udziału w konkursach szkolnych i pozaszkolnych; - organizowanie apeli, na których informuje się o osiągnięciach uczniów; - prezentowanie osiągnięć uczniów na stronie internetowej szkoły	wychowawcy nauczyciele Dyrektor administrator strony www
4. Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. Przeciwdziałanie sytuacjom stresowym.	- pogadanki nt. Radzenia sobie ze stresem; - poznanie technik relaksacyjnych, kolorowanek antystresowych - lekcje wychowawcze: "Gdy stres pożera mnie", stworzenie listy porad - jak radzić sobie ze stresem - lekcje wychowawcze poświęcone roli pozytywnego myślenia. - udział w zajęciach z psychologiem poświęconych problemowi stresu, porozumiewania się; - wycieczka do Urzędu Gminy i Miasta w Czerwionce-Leszczynach – Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności); - nauka zasad udzielania pierwszej pomocy	wychowawcy zaproszony specjalista nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa
5. Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby np. świadomości mocnych i słabych stron.	- zachęcanie uczniów do brania udziału w życiu szkoły;	wszyscy

	- realizacja lekcji wychowawczej o określonej tematyce - rozliczanie uczniów z powierzonych im zadań podczas wystawiania ocen z zachowania, - samoocena na lekcji wychowawczej; - zajęcia z doradztwa zawodowego	wychowawcy nauczyciele pedagog szkolny, doradca zawodowy
6. Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	- zajęcia wychowawcze, - lekcje wychowania do życia w rodzinie, - spotkania ze specjalistą – realizacja programu „Między nami kobietkami”, „Od dziewczynki do kobiety”	wychowawcy nauczyciel zaproszony specjalista - położna
7. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego. Uczenie zachowań proekologicznych i podejmowania działań w celu ochrony środowiska naturalnego .Kształtowanie świadomości dotyczącej ochrony środowiska, problemów klimatycznych.	- udział w akcji „Sprzątanie Świata”; - zbiórka surowców wtórnych, segregacja śmieci; energia odnawialna - opieka nad zwierzętami (wolontariat), współpraca z fundacją „Jestem głosem tych co nie mówią; - obchody „Dnia Ziemi” - obchody “Dnia drzewa”	wyznaczony nauczyciel wychowawcy klas

Obszar II

RELACJE (SFERA SPOŁECZNA)

Cel:

- integracja zespołów klasowych,
- rozumienie i respektowanie obowiązujących norm,
- rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni
1. Kształtowanie i rozwijanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę efektywnej współpracy.	- zajęcia integracyjne w klasach - dyskusje na lekcjach wychowawczych - wybór samorządu klasowego i omówienie jego zadań; - wybory do Samorządu Szkolnego; - udział w pracach Samorządu Szkolnego i klasowego; - zajęcia świetlicowe	wychowawcy pedagog szkolny wychowawcy nauczyciel wiedzy o społeczeństwie
2. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażania własnych opinii, przekonań, poglądów.	- odgrywanie scenek sytuacyjnych na zajęciach burze mózgów wypowiedzi uczniów na dany temat, debaty - realizacja lekcji wychowawczej o określonej tematyce), - pogadanki, ćwiczenia dotyczące asertywności, porozumiewania się z innymi ludźmi; - trening interpersonalny	wychowawcy pedagog szkolny
3. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób w poszanowaniu należnych praw.	- pogadanki tematyczne dot. tolerancji - pogadanka na lekcji wychowawczej, - zapoznanie z zasadami fair-play w sporcie oraz savoir-vivre'u	wychowawcy nauczyciele nauczyciele wychowania fizycznego wychowawca świetlicy
4. Uwrażliwienie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienia potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych	- zbieranie nakrętek; - zbiórka na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy; - akcja Góra Grosza ; - reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości szkolnych, świąt państwowych	wszyscy pedagog szkolny wychowawca świetlicy wszyscy
5. Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.	- realizacja innowacji i projektów szkolnych;	wybrani nauczyciele wszyscy nauczyciele

	- udział w konkursach pozaszkolnych, rozgrywek sportowych, olimpiadach, zawodach - pogadanki, zajęcia z wychowawcą, - Dzień Edukacji Narodowej	wychowawcy wszyscy
6. Realizacja zajęć z wychowawcą, dotyczących istotnych problemów społecznych- prawnych i finansowych.	przeprowadzenie lekcji wychowawczych: -Jak powstaje prawo? Hierarchia aktów prawnych w Polsce. - Jestem obywatelem- moje prawa i obowiązki. - Konsument i jego prawa? - Czy pieniądze są ważne?	wychowawcy

Obszar III

KULTURA (SFERA DUCHOWA)

Cel:

- kształcenie właściwych relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami
- upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości
- umiejętność kierowania się przez uczniów w swoich zachowaniach normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni
1. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	- pozalekcyjne koła przedmiotowe - pozalekcyjne koła zainteresowań; - wycieczki klasowe; - pogadanki i spotkania z ciekawymi ludźmi; - wyjścia do kina, teatru - SKS, UKS	wszyscy wychowawcy nauczyciele wychowania fizycznego
2. Uwrażliwienie na kwestie moralne, np. mówienie prawdy, sprawiedliwego traktowania.	- zajęcia z pedagogiem, - realizacja tematów lekcji wychowawczych o określonej tematyce	pedagog szkolny

3. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	- pogadanki nt kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych ; - wycieczki - pogadanka na lekcji wychowawczej - zajęcia z pedagogiem	Wszyscy pedagog szkolny
4. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.	- pogadanka na lekcji wychowawczej, zajęcia z pedagogiem, j.w. - Dzień Bezpiecznego Internetu, podejmowanie tematyki dot. cyberprzemocy	wychowawcy nauczyciel informatyki
5. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. Wychowanie patriotyczne.	- przygotowywanie i udział w apelach z okazji świąt narodowych w poszanowaniu do Hymnu i Flagi; - udział uczniów w uroczystościach szkolnych, gminnych (sztandar szkoły) - gazetki okolicznościowe z okazji ważnych wydarzeń narodowy - opracowanie na lekcji wych. kodeksu stroju i zachowania; - wyjścia do teatru	wszyscy wychowawcy
6. Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. Przygotowanie do kontynuacji kształcenia na dalszych etapach edukacyjnych.	- wycieczki do muzeum, teatru, kina, biblioteki - pogadanki na lekcjach wychowawczych; - realizacja tematów lekcji wychowawczych o określonej tematyce; - zajęcia z pedagogiem; - konkursy, zawody, rozgrywki; - zajęcia z doradztwa zawodowego, udział w Targach Edukacyjnych, Dniach Kariery	wychowawcy pedagog szkolny nauczyciele pedagog szkolny, doradca zawodowy
7. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.	- zachęcanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych , zajęciach dodatkowych , kołach zainteresowań	wszyscy wyznaczone osoby

	- organizacja Jaselek, Dni Otwartych dla Przedszkolaków - współpraca z Radą Dzielnicy Czuchów	
8. Kultywowanie tradycji i obrzędów szkolnych i klasowych. Poznanie kultury rodzimej.	- udział uczniów w imprezach szkolnych : Dzień Edukacji Narodowej, Andrzejki, Mikołajki, Walentynki, Dzień Dziecka – Dzień Sportu, Święto Muzyki; - udział w projekcie „Kino Szkoła” - wycieczki; - tematyczne lekcje wychowawcze	wyznaczeni nauczyciele wychowawcy, nauczyciele j. polskiego wychowawcy

Obszar IV

BEZPIECZEŃSTWO (SFERA PSYCHICZNA)

Cel:

- upowszechnianie wiedzy o bezpieczeństwie i kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz sytuacji nadzwyczajnych
- dostarczanie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich

Zadania	Forma realizacji	Odpowiedzialni
1. Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.	- pogadanka na lekcji wychowawczej, - realizacja tematów lekcji wychowawczych o określonej tematyce; - zajęcia z pedagogiem; - konsekwentne stosowanie systemu nagradzania i karania	wychowawcy pedagog szkolny wszyscy

2. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych w szkole i podczas nauki zdalnej.. Uświadomienie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych..	- pogadanki nt. bezpiecznego korzystania z portali internetowych (facebook, itp.) - obchody Dnia Bezpiecznego Internetu - pogadanka na lekcji wychowawczej, - zajęcia z pedagogiem, - akcja plakatowania szkoły nt. zagrożeń związanych z korzystaniem z nowoczesnych technologii informacyjnych, - konkurs na plakat, ulotkę, list	wychowawcy nauczyciel informatyki pedagog szkolny
3. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.	- zajęcia warsztatowe ze specjalistami - odgrywanie scenek sytuacyjnych ; - trening interpersonalny	pracownik PPP wychowawcy pedagog szkolny
4. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach	-pogadanka na lekcji wychowawczej, zajęcia z pedagogiem, realizacja tematów lekcji wychowawczych ; - gazetka ścienna pedagoga szkolnego - rozmowy indywidualne z uczniami - informacje zawarte na stronie internetowej szkoły	wychowawcy pedagog szkolny administrator strony www
5. Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.	- pogadanka na lekcji wychowawczej, zajęcia z pedagogiem, realizacja tematów lekcji wychowawczych	wychowawcy
6. Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.	- spotkania z policjantem; - pogadanki z pedagogiem - akcja plakatowania szkoły, - ulotki,	specjalista – policjant pedagog szkolny
7. Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.	- pogadanki z pedagogiem; - pogadanka na lekcji wychowawczej; - realizacja tematów lekcji wychowawczych - zajęcia wychowania do życia w rodzinie,	pedagog szkolny wychowawcy

	~~-zajęcia lub spotkania z pielęgniarką szkolną dotyczące zapoznanie uczniów ze zmianami związanymi z okresem dojrzewania, rodzajami dojrzałości;~~ -rozmowy, pogadanki, ćwiczenia prowadzące do poznania i akceptacji własnej płci, odmienności płci	nauczyciel wychowania do życia w rodzinie; pedagog szkolny, wychowawcy
8. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.	- Pogadanki nt zagrożeń płynących z korzystania z portali społecznościowych pogadanka na lekcji wychowawczej, zajęcia z pedagogiem, realizacja tematów lekcji wychowawczych o określonej tematyce - Dzień Bezpiecznego Internetu - zajęcia wdż,	Wychowawcy, nauczyciel informatyki Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie
9. Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, przygotowanie do bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach. Wychowanie komunikacyjne.	- zapoznanie z regulaminem wycieczek; -realizacja Karty rowerowej, spotkanie z policjantem; - wycieczki klasowe	wychowawca nauczyciel techniki

● **Działania profilaktyczne skierowane do rodziców/opiekunów uczniów**

Działania	Formy realizacji/ termin realizacji
I. Poszerzenie wiedzy na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz usprawnienie umiejętności rozpoznawania przejawów zachowań ryzykownych wśród młodzieży; dostarczenie rodzicom aktualnej wiedzy dotyczącej pomocy specjalistycznej, zwłaszcza w zakresie	- przeprowadzony przez specjalistę tematyczny dotyczący uzależnień od substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, substancje zmieniające świadomość i zachowanie) - ulotki i foldery informacyjne dotyczące zagrożeń związanych z narkotykami dostępne dla rodziców uczniów na tablicy przed gabinetem pedagoga/psychologa szkolnego

przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychoaktywnych	- poradnictwo i informowanie o dostępnych specjalistycznych formach pomocy w ramach dyżurów dla rodziców i opiekunów uczniów - zajęcia warsztatowe z zakresu profilaktyki używania substancji i środków psychoaktywnych prowadzone przez pedagoga/psychologa szkolnego w ramach zebrań dla rodziców
II. Uświadamianie zagrożeń związanych z okresem dorastania oraz podnoszenie poziomu wiedzy na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego w okresie adolescencji	- indywidualna psychoedukacja rodziców/opiekunów prowadzona w czasie dyżurów pedagoga, psychologa szkolnego oraz psychologa z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
III. Uświadomienie konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz procedur postępowania obowiązujących w sytuacji zagrożenia uzależnieniami	- przekazanie informacji dotyczących w/w konsekwencji prawnych oraz procedur postępowania podczas zebrań dla rodziców - ulotki i foldery informacyjne dostępne dla rodziców uczniów na tablicy przed gabinetem pedagoga/psychologa szkolnego

Działania profilaktyczne skierowane do nauczycieli :

Działania	Formy realizacji/termin realizacji
I. Usprawnienie umiejętności dostosowywania wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości psychofizycznych oraz potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów posiadających orzeczenie lub opinię wydaną przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną; przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym; podniesienie poziomu wiedzy nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju	- przeprowadzenie spotkania informacyjno – szkoleniowego przez psychologa z PPP

oraz zaburzeń zdrowia psychicznego w okresie adolescencji	
II. Poszerzenie wiedzy na temat używania substancji i środków psychoaktywnych oraz usprawnienie umiejętności rozpoznawania przejawów zachowań ryzykownych wśród młodzieży	- przeprowadzenie przez terapeutę warsztatu tematycznego dotyczącego uzależnień od substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, substancje zmieniające świadomość i zachowanie)
III. Doskonalenie umiejętności zawodowych nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w sytuacjach używania substancji psychoaktywnych oraz podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych	- spotkanie szkoleniowo-informacyjne dotyczące sposobów podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej oraz procedur postępowania w sytuacji używania substancji i środków psychoaktywnych przeprowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego - udział pedagoga szkolnego w specjalistycznych szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki, w tym profilaktyki narkomanii

Działania skierowane do rodziców:

Działanie	Formy realizacji
I. Informowanie rodziców o pracach szkoły.	● Zapoznanie ze Statutem Szkoły (w tym z WSO), Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki, regulaminami organizacyjnymi. ● Organizowanie Dni Otwartych Szkoły.
II. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	● Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na zebraniach z rodzicami, ● Indywidualne spotkania z wychowawcą, ● Konsultacje z pedagogiem, ● Pisma informujące o wynikach w nauce,

	● Spotkania z pedagogiem dla rodziców uczniów klas I na temat adaptacji i pracy pedagoga. ● Zorganizowanie „banku informacji” o ośrodkach i pomocy dla uczniów i ich rodzin, informacje dostępne w gablocie pedagoga szkolnego.
III. Współpraca z rodzicami.	● Angażowanie rodziców w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych, ● Systematyczna współpraca z Radą Rodziców, ● Pedagogizacja rodziców – udział w pogadankach i prelekcjach specjalistów, udział w wywiadówkach profilaktycznych oraz w warsztatach: - uzależnienia wśród uczniów, - przemoc w rodzinach, - obowiązki rodziców wobec dzieci, - współpraca szkoła – dom, - niepowodzenia szkolne, - zdrowie i higiena dziecka.

Działania skierowane do nauczycieli:

Działanie	Forma realizacji
I. Propagowanie kursów i szkoleń.	● informowanie o kursach, szkoleniach i warsztatach ● edukacja ekologiczna nauczycieli ● promowanie nauczycieli doskonalących się w profilaktyce i wychowaniu.
II. Organizacja szkoleń i warsztatów.	● spotkania z pracownikami Poradni z zakresu opieki i wychowania, ● szkolenia – WDN

III. Propagowanie literatury dotyczącej profilaktyki uzależnień

- pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień,
- udostępnianie materiałów i biblioteki pedagoga.

OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ PROGRAMU PROFILAKTYKI

Obowiązki dyrektora:

1. Zakłada, że w jego szkole funkcja profilaktyki musi być spójna z funkcją wychowania.
2. Posiada podstawową wiedzę w zakresie profilaktyki problemowej.
3. Umacnia pozytywne relacje interpersonalne w szkole.
4. Premiuje doskonalących się nauczycieli.
5. Zachęca młodzież do udziału w działaniach profilaktycznych.
6. Włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnych programów: wychowawczego i profilaktycznego.
7. Wspiera finansowo i organizacyjne działania profilaktyczne w swoim środowisku.

Obowiązki pedagoga szkolnego:

1. Diagnozowanie problemów wychowawczych szkoły.
2. Koordynowanie i monitorowanie przebiegu realizacji planu profilaktyczno – wychowawczego szkoły.
3. Wspieranie wychowawcy i pozostałych pracowników w realizacji zadań profilaktyczno – wychowawczych wynikających z planu wychowawczego szkoły.
4. Udział w wewnątrzszkolnym doskonaleniu (rady pedagogiczne).
5. Praca indywidualna i grupowa z uczniami i rodzicami.
6. Propaguje treści i programy profilaktyczne.
7. Rozpoznaje potrzeby ekonomiczne uczniów i pracuje w Komisji ds. Pomocy Materialnej.
8. Systematycznie doskonali się w zakresie wychowania i profilaktyki.

Obowiązki nauczycieli (nauczycieli wychowawców):

1. Promuje zdrowy styl życia i wartościowe formy spędzania wolnego czasu.
2. Utrzymuje osobowe relacje z uczniami (poprzez konsultacje, indywidualne rozmowy).

3. Konstruktywnie współpracuje z gronem pedagogicznym oraz pozostałymi pracownikami szkoły.
4. Doskonali się osobowościowo.
5. Dostrzega indywidualność dziecka, indywidualizuje oddziaływania.
6. Ma pozytywne relacje z rodzicami, potrafi pozyskać rodziców do współpracy.
7. Doskonali się zawodowo.

Obowiązki rodziców:

1. Mają dobry kontakt ze szkołą i szeroko rozumianym środowiskiem dziecka.
2. Aktywnie współpracują ze szkołą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania profilaktyczno – wychowawcze i opiekuńcze.
3. Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im.
4. Stanowią wzór osobowy – model dla dziecka.
- 5.** Dbają o dobry kontakt z dzieckiem.

9. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja działań profilaktycznych zawartych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym.

1. Cel główny ewaluacji:

- Podniesienie efektywności pracy profilaktycznej szkoły.

2. Cele szczegółowe ewaluacji:

- Uzyskanie informacji o przebiegu realizacji działań profilaktycznych.
- Poznanie ewentualnych trudności i niedociągnięć, które pojawią się w trakcie realizacji programu.
- Dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu.

3. Obiekt ewaluacji:

- Funkcjonowanie programu wychowawczo-profilaktycznego w środowisku szkolnym

4. Kryteria ewaluacji:

- Zgodność efektów programu z założonymi celami.
- Zgodność z obowiązującymi przepisami.

5. Pytania kluczowe

- Które przepisy prawa oświatowego uwzględniają program wychowawczo- profilaktyczny?
- Jaki jest stopień znajomości szkolnego programu wśród uczniów, nauczycieli i rodziców?
- W jaki sposób przebiega realizacja celów i zadań szkolnego programu profilaktyki?
- Jaki oceniają przydatność i skuteczność realizowanych zadań wychowawczo-profilaktycznego uczniowie i nauczyciele?
- W jaki sposób realizacja tego programu wpływa na rozwój ucznia, jego funkcjonowanie w środowisku szkolnym i pozaszkolnym?

6. Metody zdobywania informacji:

- Analiza dokumentacji szkolnej (dzienników lekcyjnych, arkuszy ocen, zeszytów uwag).
- Badania kwestionariuszowe – ankieta i jej analiza.
- Wywiad z wybranymi osobami.
- Obserwacja.

7. Próba:

- Wybrani losowo nauczyciele, rodzice, uczniowie.
-

10. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

Nazwa instytucji	Telefon
Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Czerwionka ul. 3-go Maja 42	32 431 12 67
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. 3 Maja 31 Rybnik	32 426 00 33
Ośrodek Pomocy Społecznej ul. 3-go Maja 36 b Czerwionka	32 431 20 39
Komenda Wojewódzka Policji Katowice-Wydział Ruchu Drogowego	32 200 11 24
Komisariat Policji Czerwionka	32 439 17 10
Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna ul. Kpt. L. Janiego 1 Rybnik	32 422 40 09
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych p. Kazimierz Żyła ul. Wolności 21 II piętro Czerwionka	32 431 59 75
Ośrodek Zdrowia Czerwionka	32 431 29 74
Sąd Rejonowy w Rybniku/ Wydział IV Rodzinny i Nieletnich Plac Kopernika 2	32 439 31 00
Parafia WNMP Czerwionka	32 431 10 93
Ośrodek Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży ul. Mikołowska 208 Orzesze	32 326 08 58

11. SZKOLNE PROCEDURY REAGOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

Alkohol, narkotyki, demoralizacja:

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ KTÓRY NIE UKOŃCZYŁ 18 LAT, UŻYWA ALKOHOLU LUB INNYCH ŚRODKÓW W CELU WPROWADZENIA SIĘ W STAN ODURZENIA, UPRAWIA NIERZĄD, BĄDŹ PRZEJAWIA INNE ZACHOWANIA ŚWIADCZĄCE O DEMORALIZACJI (naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych – art. 4 § 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich), nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (*specjalistę ds. nieletnich*).
5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (*rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.*), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

6. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez Statut Szkoły)
7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL LUB PRACOWNIK SZKOŁY PODEJRZEWA, ŻE NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ BĘDĄCY POD WPLYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW POWINIEN PODJĄĆ NASTĘPUJĄCE KROKI:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i dyrektora szkoły.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyjścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stwierdzenie we krwi 0,5 , policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (*specjalisty ds. nieletnich*) lub sądu rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43¹ ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję.
Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL ZNAJDUJE NA TERENIE SZKOŁY SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ WYGLĄDEM NARKOTYK POWINIEN PODJĄĆ NASTĘPUJĄCE KROKI:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK, POWINIEN PODJĄĆ NASTĘPUJĄCE KROKI:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły

wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezione substancje i zabiera ją do ekspertyzy.

4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.
- Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.
- Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.
- Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.
- **W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).**

Przemoc, agresja, czyny karalne:

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ - SPRAWCY CZYNU KARALNEGO LUB PRZESTĘPSTWA:

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
3. Przekazanie sprawcy (o ile uczeń przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,

4. Powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy,
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA WOBEC UCZNIĄ, KTÓRY STAŁ SIĘ OFIARĄ CZYNU KARALNEGO:

1. Udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń,
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
3. Powiadomienie rodziców ucznia,
4. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
5. W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

Wagary, ucieczki z lekcji:

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA WOBEC UCZNIĄ, KTÓREGO PODEJRZEWA SIĘ O UCIECZKĘ Z DOMU:

Uczeń uczęszcza do szkoły, informacje od innych osób:

1. Niezwłoczne powiadomienie wychowawcy klasy i pedagoga,

2. Rozmowy wychowawcy i pedagoga szkolnego z innymi uczniami,
3. Zawiadomienie Dyrektora szkoły,
4. Rozmowy wychowawcy i pedagoga szkolnego z uczniem, który nie mieszka u rodziców / zbadanie sytuacji, powodów do ucieczki/,
5. Wywiad środowiskowy wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego w domu rodzinnym ucznia,
6. Powiadomienie policji i powiatowego centrum pomocy rodzinie,
7. W zależności od rodzaju przyczyn ucieczki, wskazane jest poddanie się terapii systemowej /obejmującej całą rodzinę/.

Uczeń nie chodzi do szkoły:

1. Niezwłoczne powiadomienie wychowawcy klasy i pedagoga,
2. Rozmowy wychowawcy i pedagoga szkolnego z innymi uczniami,
3. Zawiadomienie Dyrektora szkoły,
4. Wywiad środowiskowy wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego w domu rodzinnym ucznia,
5. Powiadomienie policji i powiatowego centrum pomocy rodzinie,
6. W zależności od rodzaju przyczyn ucieczki, poddanie się terapii systemowej /obejmującej całą rodzinę/.

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA WOBEC UCZNIÓW WAGARUJĄCYCH

1. Należy ustalić z rodzicami sposoby usprawiedliwiania nieobecności, telefonicznie lub tradycyjnie na piśmie.
2. W wyznaczonym przez wychowawcę terminie rodzic usprawiedliwia nieobecności ucznia na zajęciach. Godziny opuszczone powinny być usprawiedliwione w ciągu tygodnia od powrotu ucznia do szkoły.
3. Wychowawca na bieżąco kontroluje frekwencję i analizuje miesięczne zestawienie nieobecności uczniów w dzienniku.
4. Jeżeli nieobecność nie zostanie usprawiedliwiona w wyznaczonym terminie, wychowawca powiadamia natychmiast rodziców lub opiekunów o absencji.
5. O nieobecnościach ucznia rodzice powiadamiani są telefonicznie, listownie bądź poprzez wywiad środowiskowy. Mogą również być wzywani do szkoły w celu wyjaśnienia absencji ich dzieci.
6. W przypadku niewyjaśnionych przyczyn nieobecnościach uczniów (trwających 1 tydzień) wychowawca sporządza listę tych osób spisując telefony kontaktowe do rodziców. Lista przekazana jest do pedagoga szkolnego. Pedagog szkolny zobowiązany jest skontaktować się z rodzicami w celu poinformowania i wyjaśnienia przyczyn absencji tych uczniów.

7. W sytuacji, gdy przyczyną nieobecności ucznia w szkole są wagary, informacja taka poprzez wychowawcę kierowana jest również pedagoga szkolnego.
8. W przypadku braku współpracy rodzica z wychowawcą (nie uczestniczy na zebraniach zbiorowych, nie wyraża chęci na spotkania indywidualne z wychowawcą i uczącymi nauczycielami), zostaje on powiadomiony przez sekretariat szkoły listem poleconym. W przypadku braku reakcji ze strony rodzica zostanie on upomniany pisemnie oraz powiadomiony o prawnych konsekwencjach nie realizowania obowiązku szkolnego przez dziecko.

Jeżeli dziecko chce się zwolnić z ostatnich lekcji w danym dniu (np. z powodu wizyty u dentysty), powinno przynieść informację na piśmie od rodzica potwierdzającą fakt lub rodzic usprawiedliwia nieobecne godziny w ustalonej przez wychowawcę formie.

9. Bezwzględnie wszystkim uczniom nieobecnym na zajęciach odnotowuje się nieobecność w dzienniku.
10. Nauczyciele śledzą również nieobecności uczniów i w przypadku częstej powtarzającej się absencji ucznia na ich przedmiocie odnotowują to w dzienniku.

PROGRAMY PROFILAKTYCZNO-EDUKACYJNE REALIZOWANE W SZKOLE

- Program profilaktyczno – wychowawczy dla uczniów klas I-III (wyjazd zielona szkołą, fluoryzacja, szklanka mleka, owoce)
- Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I – III – „Nie pal przy mnie proszę”
- Program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów klas IV-VI „Znajdź właściwe rozwiązanie”
- Program „Ratujemy i uczymy ratować”

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 6 im. Stanisława Moniuszki w Czerwionce-Leszczynach został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną: